

KONSULENTERNES DAGBOG

Brian Eskildsen

Jette Søholm Petersen

Sådan styres strøelseskvaliteten

Af Brian Eskildsen og Jette Søholm Petersen, Videncentret for Landbrug, Fjerkræ

I løbet af den seneste måned, har vi fået en del henvendelser fra producenter og andre, som har oplevet, at der var problemer med at opnå en tilfredsstillende strøelseskvalitet i kyllingehusene. Det er velkendt, at det er vanskeligere / mere managementkrævende at styre strølsen om efteråret / vinteren, hvor klimaet er fugtigt og koldt i forhold til om sommeren. Denne udfordring er de danske slagtekyllingeproducenter igennem de seneste 10 år blevet verdensmestre i at håndtere! Vi kan derfor ikke lade være med at spekulere over, om der kan være andre mere uvante faktorer, som netop nu forstærker presset på strølsen.

Med denne artikel, vil vi kort opsummere, de vigtigste håndtag producenten bør benytte for at forbygge strøelsesproblemer og evt. rette op på en strøelsesmåde, der er blevet fugtig.

Forebyg strøelsesproblemer ved at:

Anvende en strølestype med en høj evne til at absorbere og afgive fugt. Som eksempler kan nævnes spåner, spagnum, Easy strø eller Specialmix fra Spanvall, som er en blanding mellem spåner og spagnum.

For at lette arbejdet med at strø efter, når der evt. opstår strøelsesproblemer, er det vigtigt på forhånd at placere et passende antal reserve strøelsesmaterialeboller på strategisk vigtige steder i huset - inden kyllingerne indsættes.

Sørge for tilstrækkelig udtørring og opvarmning

af gulvet - inden strølsen udspreddes på gulvet.

Kontrollere at fyrets fremløbstemperatur er høj (mindst 90 grader)

Kontrollere at fugtfølerne fungerer optimalt – husk at få følerne kalibreret i forhold til et våd/tør termometer.

Endvidere kan det ikke siges for tit, at slidte nipler, som drypper – eller ikke kan give tilstrækkeligt lidt vand - skal skiftes med det samme!

Når der konstateres klæg og fugtig strøelse bør man:

Minimere vandtilførslen via drikkeniplerne – ved at sænke vandtrykket i strengene til et minimum (Hvis dette gøres korrekt, behøver man ikke hæve vandstrengene, eller bruge andre midler som mindsker vandoptagelsen).

Fjerne fugt fra strølsen gennem tilstrækkelig opvarmning og ventilation dvs. temperaturindstillingen hæves og fugtindstillingen sænkes en smule. Reparere fugtige pletter ved at løfte og evt. fjerne fugtig strøelse, således at gulvet kan tørre ud - inden der tilføres ny (ekstra) strøelse.

Husk at sygdom og vaccination øger presset på strølsen

Som nævnt ovenfor, har vi endnu ikke en specifik forklaring på, hvorfor der lige netop nu har været flere strøelsesproblemer end ellers hos slagtekyllingerne. Det er dog kendt fra tidligere perioder med Gumboro udbrud, at både sygdomsudbrud og vaccination mod Gumboro medfører problemer med strølsen og trædepuderne. Se f.eks. rapport nr. 42 fra Danmarks JordbrugsForskning, september 2002: "Trædepudesvidninger hos slagtekyllinger" af Sørensen et al. Denne undersøgelse viste, at Gumboro vaccination havde 3. størst betydning for den trædepude pointsum, som det pågældende hold kyllinger opnåede.

Da vaccinationstidspunktet fastlægges, når kyllingerne indsættes, kan producenten i god tid inden

vaccinationen udføres sikre, at strøelsen er godt tør og derfor har kapacitet til at optage lidt ekstra fugt uden, at den straks klapper sammen. Dette gøres ved at hæve temperatur- og sænke fugtindstillingen et par dage før kyllingerne skal vaccineres. Denne indstilling opretholdes så længe, det er nødvendigt, efter vaccinationen er gennemført. Endvidere skal der være særligt fokus på, at vandtrykket ikke hæves for tidligt. Hvis der opstår områder med fugtig strøelse, bør der straks repareres med ekstra strøelse, som nævnt ovenfor.

Sorterer dine kyllinger hveden fra?

Mange producenter oplever, at kyllingerne skraber hveden ud af foderskålene eller forsøger på anden måde at sortere den hele hvede fra. Problemerne opstår typisk meget tidligt i produktionsforløbet, og der er mange observationer i perioden fra dag 7-25. Når kyllingerne sorterer i foderet påvirker det næringsstofforsyningen meget. Kyllingerne får en overforsyning af særligt mineraler og aminosyrer. Det påvirker vandoptagelsen og gødningens konsistens, og mange producenter oplever lige nu ekstra store udfordringer med at opretholde en god strøelse, når kyllingerne sorterer i foderet.

Normalt sorterer kyllingerne i foderet, hvis der

mangles bestemte næringsstoffer, eller hvis kyllingerne ikke trives optimalt. Vi ved, at vaccinationen mod Gumboro efterfølgende kan give strøelsesproblemer, men vaccinationen forklarer ikke, hvorfor kyllingerne på et tidligere tidspunkt i produktionsforløbet begynder at sortere i foderet. Der kan være lavet ændringer i fodersammensætningen, som får kyllingerne til at mangle bestemte næringsstoffer, eller der kan være foretaget ændringer i råvaresammensætningen og heraf følgende ændringer i forsyningen af enten mineraler eller bestemte aminosyrer. Nogle ændringer i råvaresammensætningen kan eksempelvis være startfoder uden brug af fiskemel eller erstatning af en procentdel hvede i koncentratfoderet med en procentdel majs.

Der er brug for en målrettet og systematisk opsamling af praktiske erfaringer til at indkredse årsagen for, at kyllingerne sorterer hveden fra. Vi er i dialog med en række slagtekyllingeproducenter, men hører også gerne fra dig, hvis du oplever problemer hos dine kyllinger.

Hvis du har brug for at få dine kyllingestalde tjekket mht. at styre strøelseskvaliteten mv., er du meget velkommen til at kontakte Brian Eskildsen (21 71 77 67) eller Jette Søholm (21 71 77 15).